

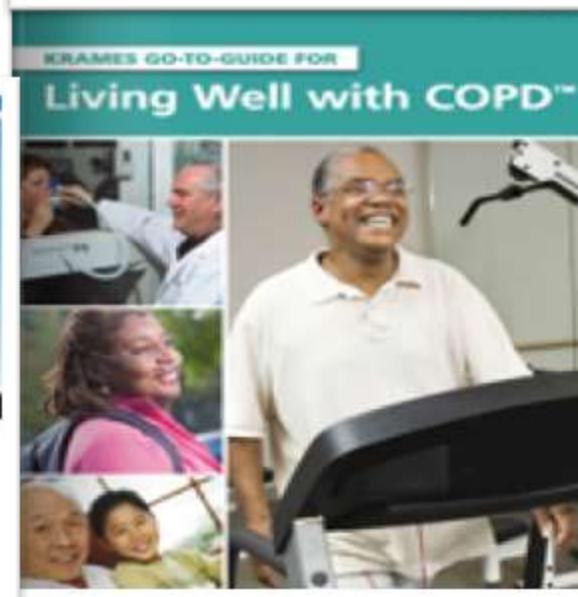
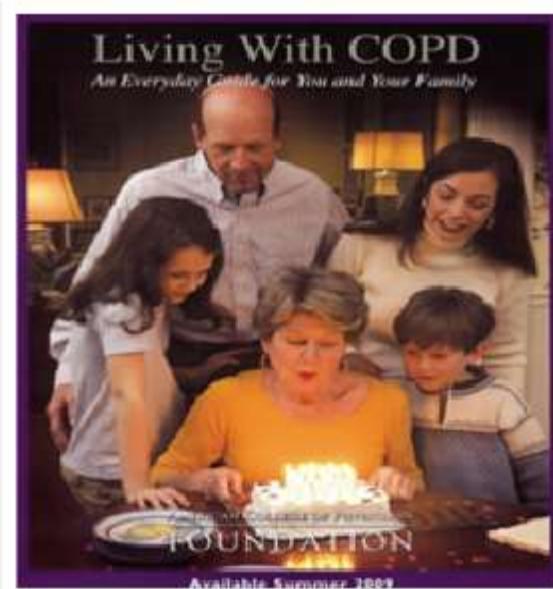
Zelfmanagement bij hart-en vaatpatiënten

Heleen Westland, RN, MSc

University Medical Center
Utrecht

Zelfmanagement is hot !

Maar...

University Medical Center
Utrecht

Waar hebben we het eigenlijk over?

Wat is ‘zelfmanagement’?

Tijd voor actie...

	Aantal chronisch zieken		Aantal mensen met multimorbiditeit	
	Absoluut	Relatief (%)	Absoluut	Relatief (%)
Totaal	4.486.000	27,5	1.310.000	8,0
Mannen	1.958.000	24,3	535.000	6,6
Vrouwen	2.536.000	30,8	778.000	9,5
0-14 jaar	566.000	18,8	56.000	1,9
15-24 jaar	329.000	16,9	39.000	2,0
25-54 jaar	1.629.000	22,9	351.000	4,9
55-64 jaar	739.000	38,1	247.000	12,7
65-74 jaar	628.000	50,0	279.000	22,2
75 jaar en ouder	594.000	57,5	328.000	31,7

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

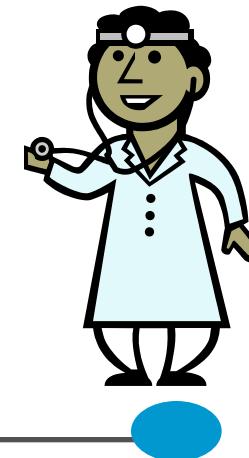
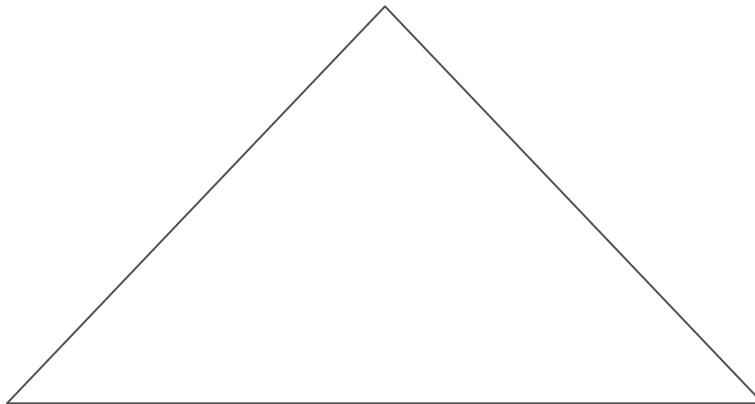

What's in a name...

beleid

De chronische epidemie komt eraan,
we hebben meer zelfmanagement
nodig om de kosten te beheersen

zelfzorg

shared-care

paternalisme

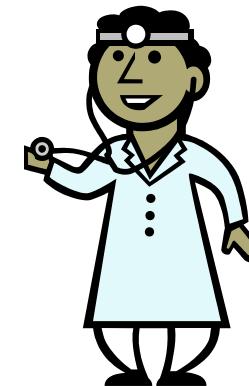
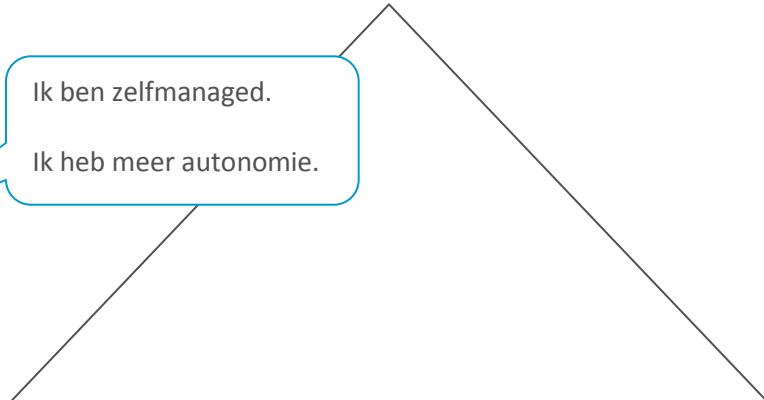
What's in a name...

Capaciteit/ Autonomie

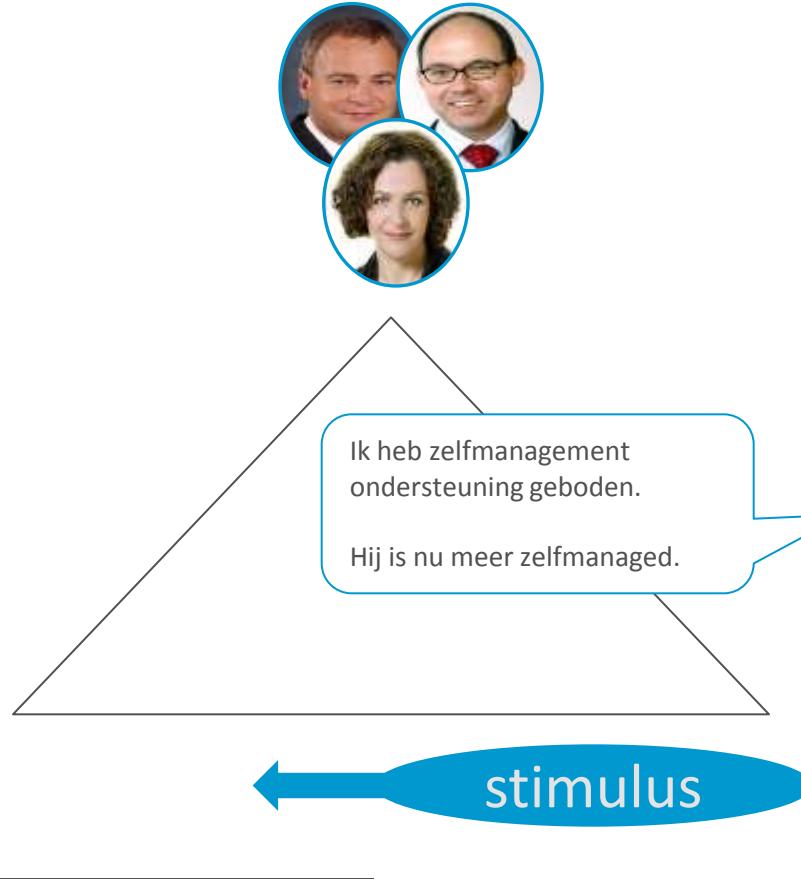

Ik ben zelfmanaged.
Ik heb meer autonomie.

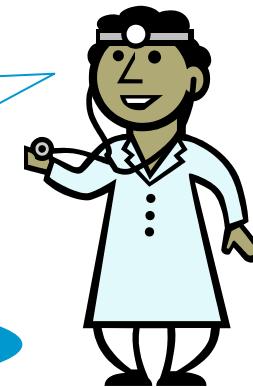

What's in a name...

Zelfmanagement vaardigheden

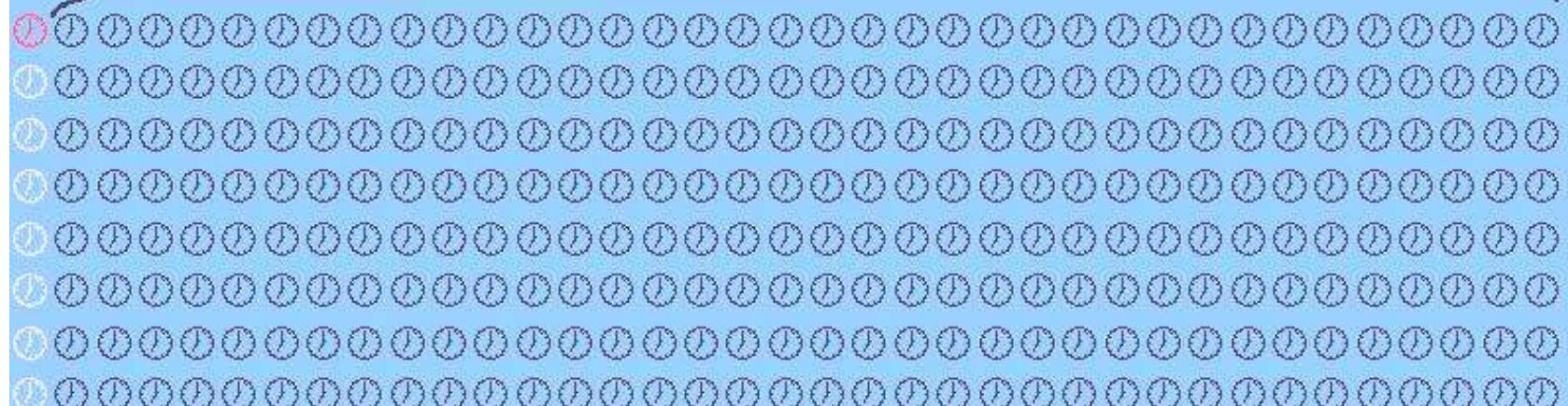
ondersteuning/
interventies

Zelfmanagement: we kunnen er niet omheen

Health care professionals may only interact with people with a chronic disease for a few hours a year...

the rest of the time patients care for themselves...

Zelfmanagement bij hart- en vaatpatiënten: een fulltime job of een full time studie?

University Medical Center
Utrecht

Definitie zelfmanagement

Als capaciteit

University Medical Center
Utrecht

“Self-management refers to the **individual's ability** to manage the symptoms, treatment, physical and **psychosocial** consequences and **life style changes** inherent in living with a chronic condition. Efficacious self-management encompasses the ability to **monitor** one's condition and to effect the **cognitive, behavioural** and **emotional** responses necessary to maintain a satisfactory quality of life.”

Besluitvorming

Oplossen van problemen

Self-tailoring

Action-planning

Relatie patiënt-hulpverlener

Gebruik van hulpbronnen

Zelfmanagement

als capaciteit

University Medical Center
Utrecht

- Definitie zelfmanagement beschrijft het vermogen vanuit een patiënt
- Zelfmanagement is niet statisch
- Zelfmanagement is niet vanzelfsprekend
- Verschillende perspectieven: coach, poortwachter, leraar, behandelaar
- Zelfmanagement ondersteuning is geen momentopname

Karakteristieken van zelfmanagement ondersteuning

University Medical Center
Utrecht

- Als gelijkwaardige partners samenwerken
- Sociale omgeving betrekken
- Vertrouwen en respect als basis
- Niet opleggen, maar uitnodigen
- Patiënt laten kiezen
- Delen in elkaars kennis
- Gezamenlijke besluitvorming en eigen regie

Zelfmanagement interventie is niet slechts...

Educatie:

Het geven van informatie aan patiënten (materialen, instructies) over hun conditie

Vaak beperkt tot kennisoverdracht

Definitie zelfmanagement

Als interventie

Active stimulation of
symptom monitoring

or

Enhancing problem solving

Transfer
informat

“Een zelfmanagement interventie is gericht op het patiënten toerusten met competenties om actief te participeren in het omgaan met hun chronische aandoening met als doel zo optimaal mogelijk te functioneren in het dagelijks leven. Een interventie bestaat tenminste uit kennisoverdracht en een combinatie van minimaal twee van de volgende componenten: actief stimuleren van symptoom monitoring, medicatie management, besliskunde gericht op zelfbehandeling of additioneel contact met zorgverleners, veranderen van fysieke activiteit of voedingsgewoonten of rookgedrag.”

Enhancing
smoking cessation

OR

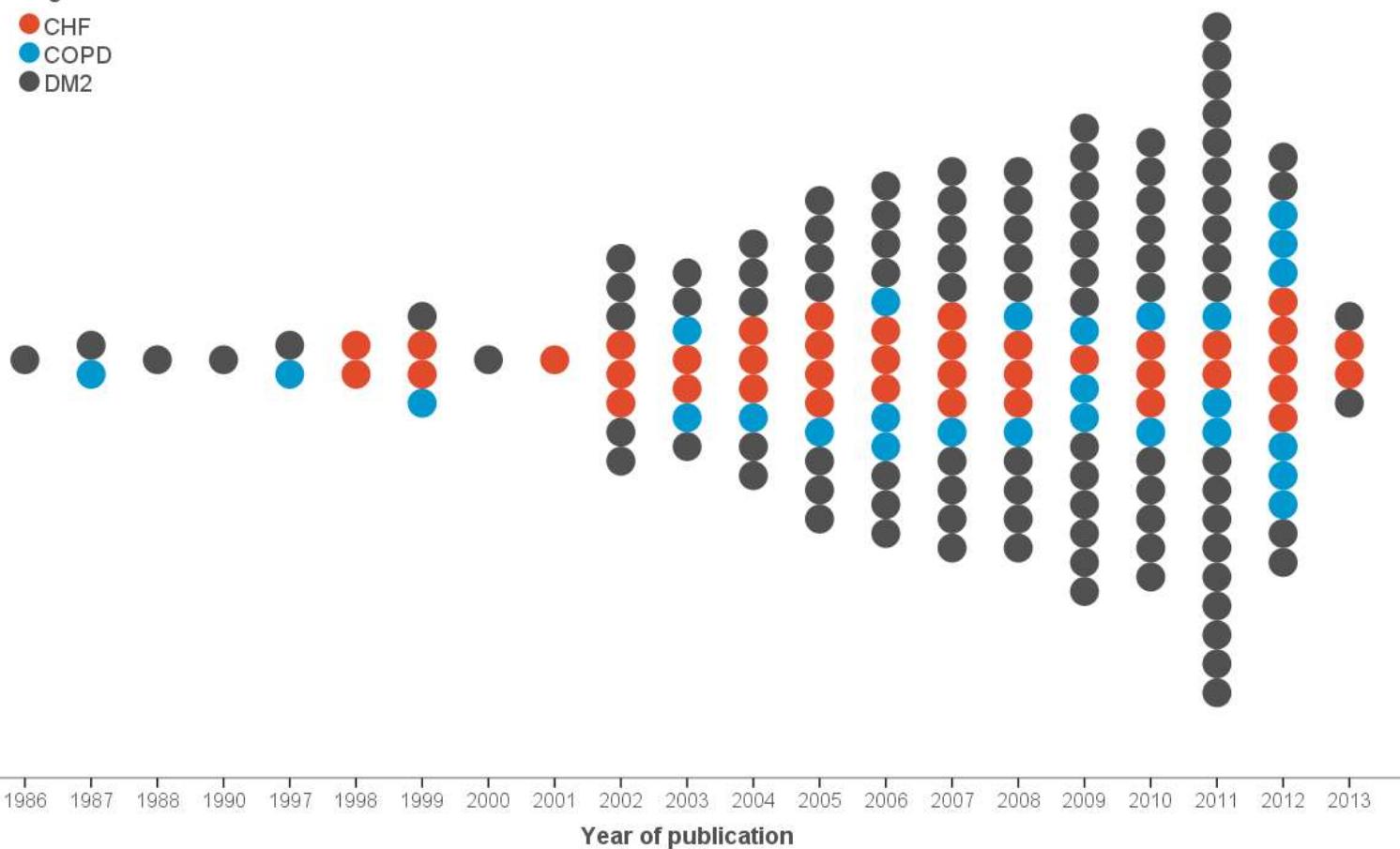
Enhancing medication
adherence

Zelfmanagement RCT's

Diagnosis

- CHF
- COPD
- DM2

Bewijs voor zelfmanagement interventies?

Self-management education for patients with chronic obstructive pulmonary disease (Review)

Effing T, Monninkhof EEM,

Self-management education and regular practitioner review for adults with asthma (Review)

Gibson PG, Powell H, Wilson

Self-monitoring and self-management of oral anticoagulation (Review)

Garcia-Alamino JM, Ward AM, Al

Group based training for self-management strategies in people with type 2 diabetes mellitus (Review)

Deakin TA, McShane CE, Cade JE, Williams R

**THE COCHRANE
COLLABORATION®**

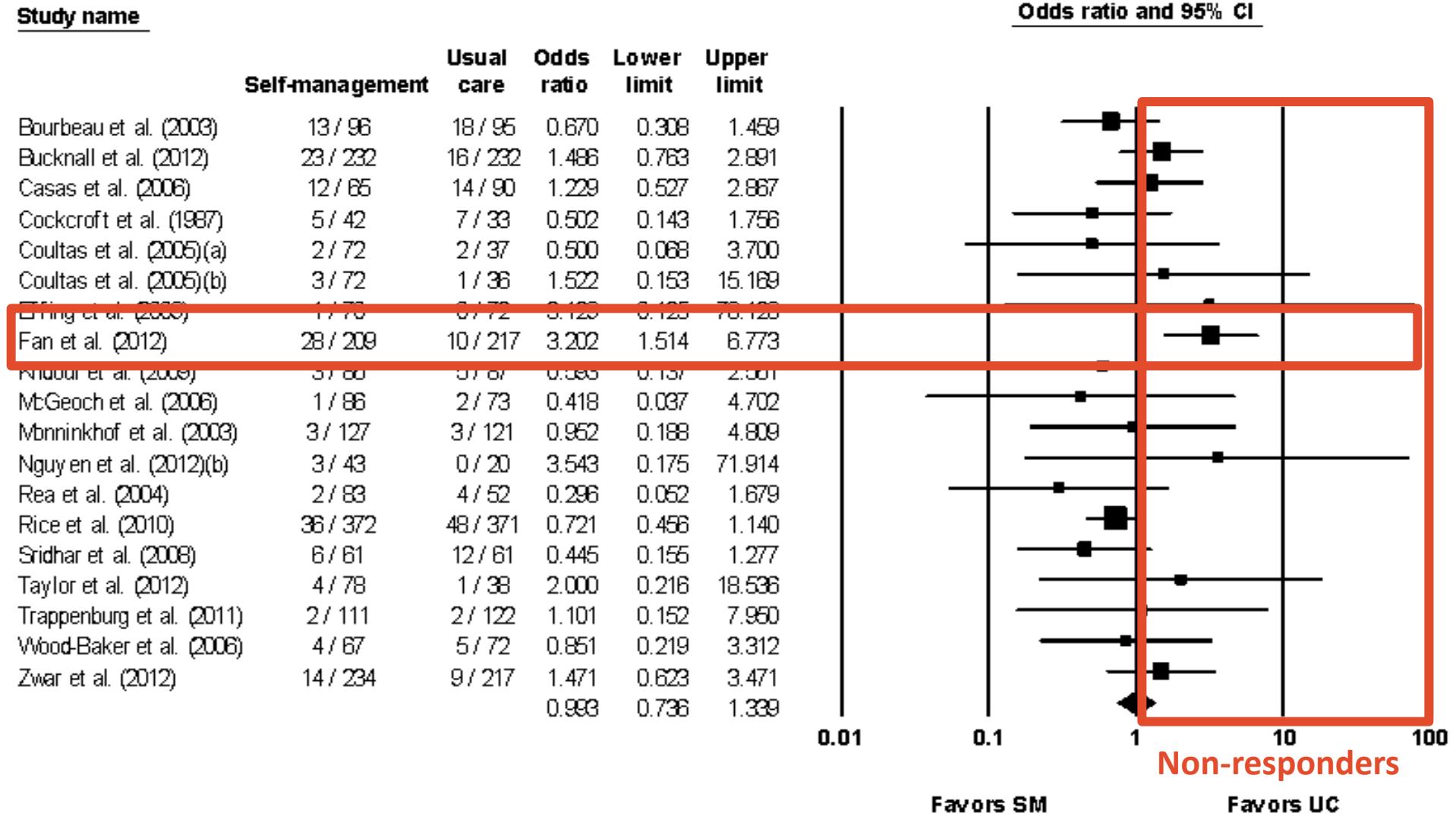
Evidence voor zelfmanagement

Chronic disease	Meta-analysis	Comparison	# Included RCT's / patients	Key significant findings					
				Disease specific outcomes		Patient Reported Outcomes		Healthcare utilization	
				parameter	pooled result	parameter	pooled result	parameter	pooled result
Arthritis / Chronic musculo-skeletal pain	Du et al. 2011	Self-management education vs. usual care	19/ ?	Arthritis-related pain <i>4 months</i> <i>6 months</i> <i>12 months</i>	SMD: -0.23 [-0.36,-0.10] SMD: -0.29 [-0.41,-0.17] SMD: -0.14 [-0.23,-0.04]	Arthritis-related disability <i>12 months</i>	SMD: -0.17 [-0.27,-0.07]		
Asthma	Gibson et al. 2003	Self-management education +/- regular review vs usual care	36/4593	Nocturnal asthma Peak Flow (l/min)	RR: 0.67 [0.56,0.79] WMD: 0.18 [0.07,0.29]	HRQoL <i>miscellaneous</i>	WMD: 0.29 [0.11,0.47]	Hospitalization ER visits Days off work	RR: 0.64 [0.50-0.82] RR: 0.82 [0.73,0.94] WMD: -0.18 [-0.28,-0.09]
CHF	Jovicic et al. 2006	Self-management education vs. usual care	6/857					1-year readmission -all cause -CHF-related	OR: 0.59 [0.44,0.88] OR: 0.44 [0.27,0.71]
COPD	Effing et al. 2007	Self-management education vs. usual care	15/2239	Dyspnea <i>Borg scale</i>	WMD: -0.53 [-0.96,-0.10]	HRQoL <i>SGRQ total</i>	SMD: -2.58 [-5.14,-0.02]	≥ 1 respiratory-related hospital admission/year	OR: 0.64 [0.47,0.89]
DMII	Deakin et al. 2009	Group based self-management vs. usual care	11/1532	HbA1c (%) <i>4-6 months</i> <i>12-14 months</i> <i>2 years</i> FB glucose (mmol/L) <i>12-14 months</i> Weight (kg) <i>12-14 months</i> SBP (mmHg) <i>4-6 months</i>	WMD: -1.35 [-1.93,-0.78] WMD: -0.82 [-0.99,-0.65] WMD: -0.97 [-1.40,-0.54] WMD: -1.17 [-1.63,-0.72] WMD: -1.61 [-2.97,-0.25] WMD: -5.37 [-9.53,-1.21]	Diabetes knowledge	WMD: 1.0 [0.7, 1.2]	Diabetes medication	OR: 11.8 [5.2,26.9]
DMII – not using insuline	Malanda et al. 2012	Self-monitoring of blood glucose vs. usual care	12/3259	HbA1c (%) <i>6 months</i>	WMD: -0.26 [-0.39,-0.13]				Trappenburg et al. Patient Education Counseling 2013
Hypertension	Chodosh et al 2005	Self-management education vs usual care	13/ ?	SBP (mmHg) DBP (mmHg)	PES: -0.39 [-0.51,-0.28] PES: -0.51 [-0.73,-0.30]				
Patients on long-term oral anticoagulation	Garcia-Alamino et al. 2012	Self-monitoring +/- self-management education vs regular care	18/4723	Thromboembolic events All-cause mortality	RR: 0.50 [0.36,0.69] RR: 0.64 [0.46,0.89]				

Voorbeeld: Zelfmanagement in COPD

Mortaliteit

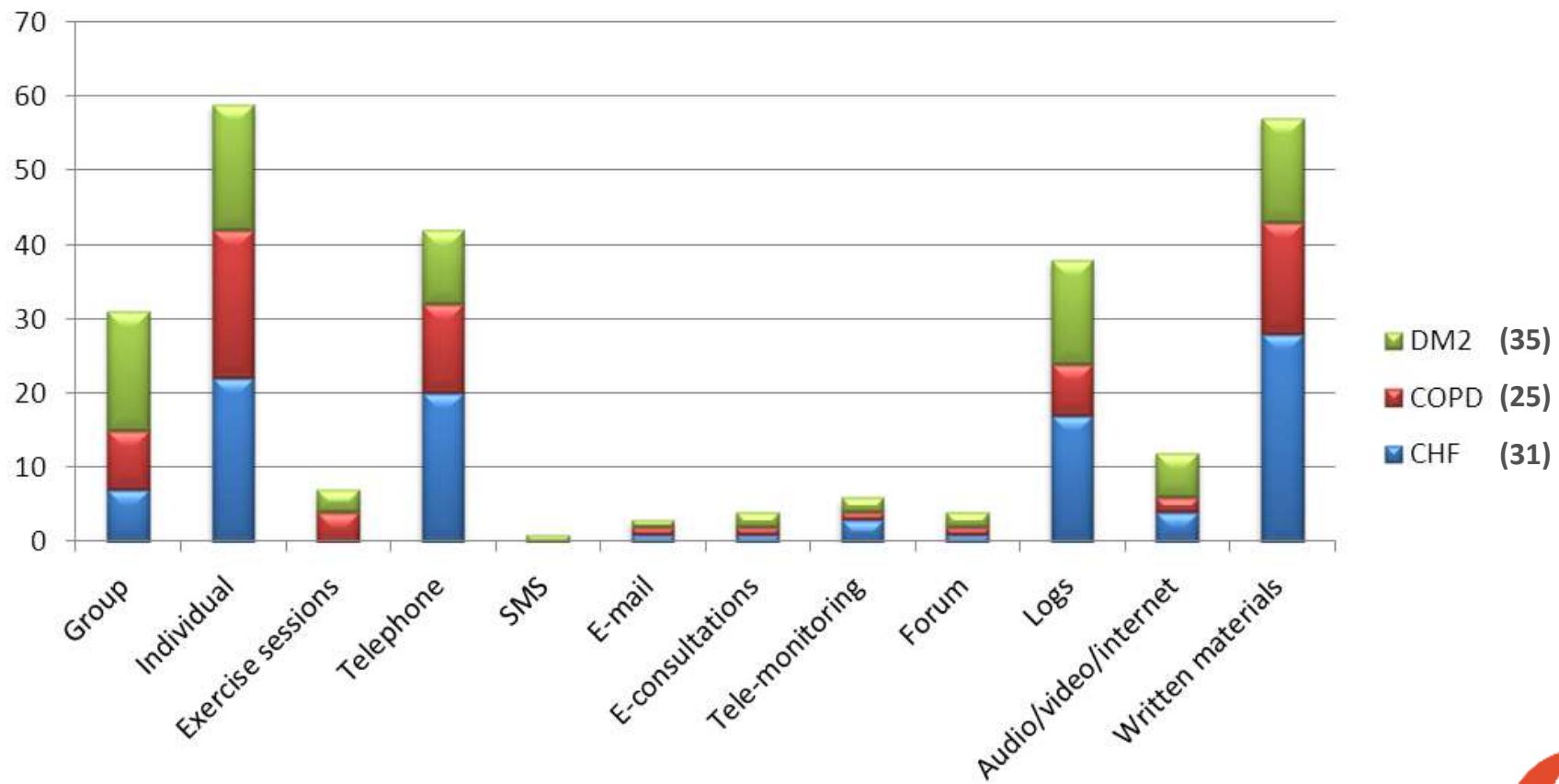
Diversiteit in interventies

Modus

University Medical Center
Utrecht

Mode of interventions (n=91)

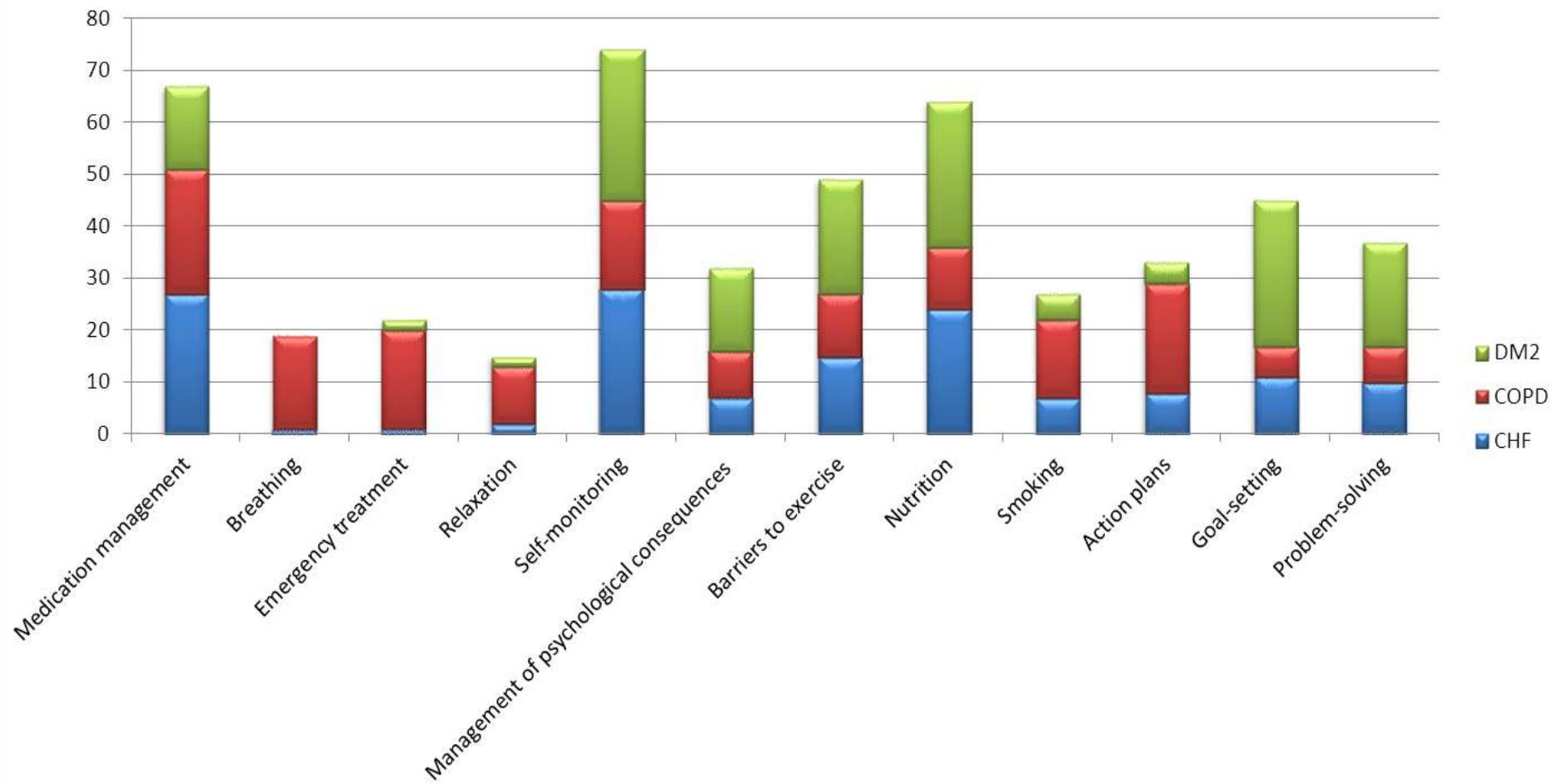
Diversiteit in interventies

Thema's

University Medical Center
Utrecht

Content of interventions (n=91)

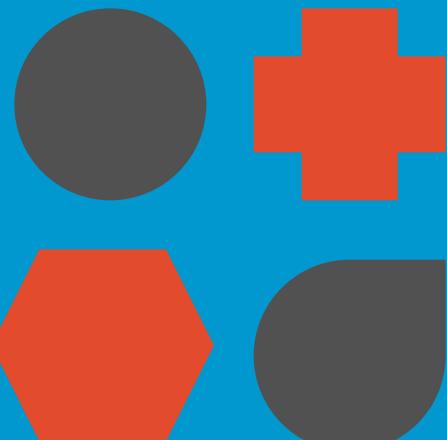
5x Living Well with COPD

Bourbeau 2003 (n=191)	Bischoff 2012 (n=165)	Bucknall 2012 (n=464)	Fan 2012 (n=426)	Rice 2010 (n=743)
Canada	Nederland	UK	USA	USA
Ziekenhuis	Eerstelijn	Ziekenhuis	Veteranen ziekenhuis	Veteranen ziekenhuis
69 ± 7 jaar	64 ± 9 jaar	69 ± 9 jaar	66 ± 8 jaar	70 ± 10 jaar
55% man	62% man	37% man	97% man	98% man
	FEV ₁ $65.4 \pm 16.3\%$ predicted	FEV ₁ $40.5 \pm 13.6\%$ predicted	FEV ₁ $38.0 \pm 14.4\%$ predicted	FEV ₁ $37.1 \pm 14.4\%$ predicted
26% roker	30% roker	39% roker	28% roker	22% roker

Dus wat weten we...

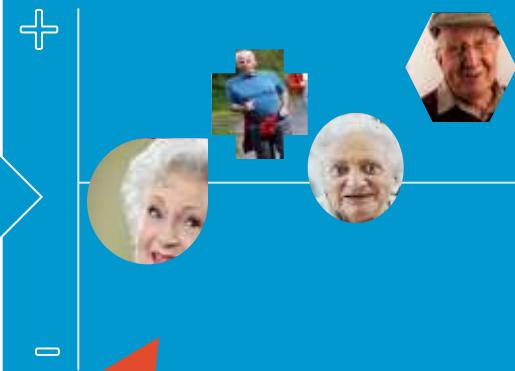
Heterogene
interventies

Heterogene
patiënten

Grote verschillen
in effecten

**'One size does
not fit all'**

'Tailored' zelfmanagement

- Weinig bekend over welke programma's tot betere uitkomsten leiden
- Factoren onbekend voor onderscheiden van:
 - *Responders vs. non-responders*
 - *Compliers vs. non-compliers*
- Weinig bekend over hoe intensiteit/dosis/modus op individueel niveau te 'tailoren' is

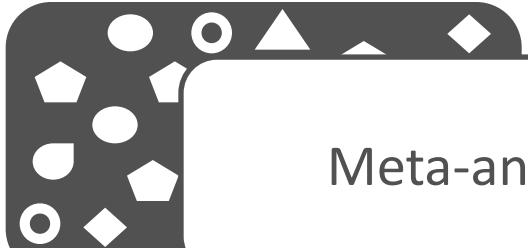
Noodzaak voor ontrafelen

IPD meta-analyse

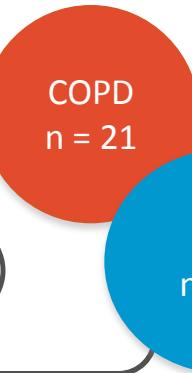

University Medical Center
Utrecht

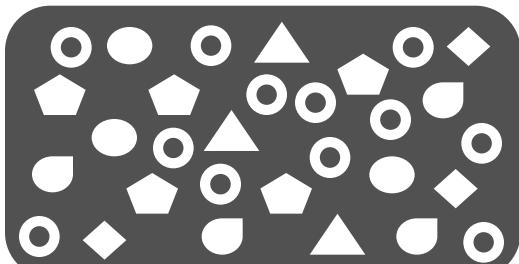
Studie 1: Interventie A

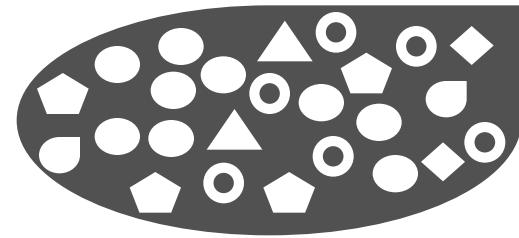
Meta-analyse van Individuele Patiënten Data (IPD)

Studie 2: Interventie A

Studie 3: Interventie B

Etc.

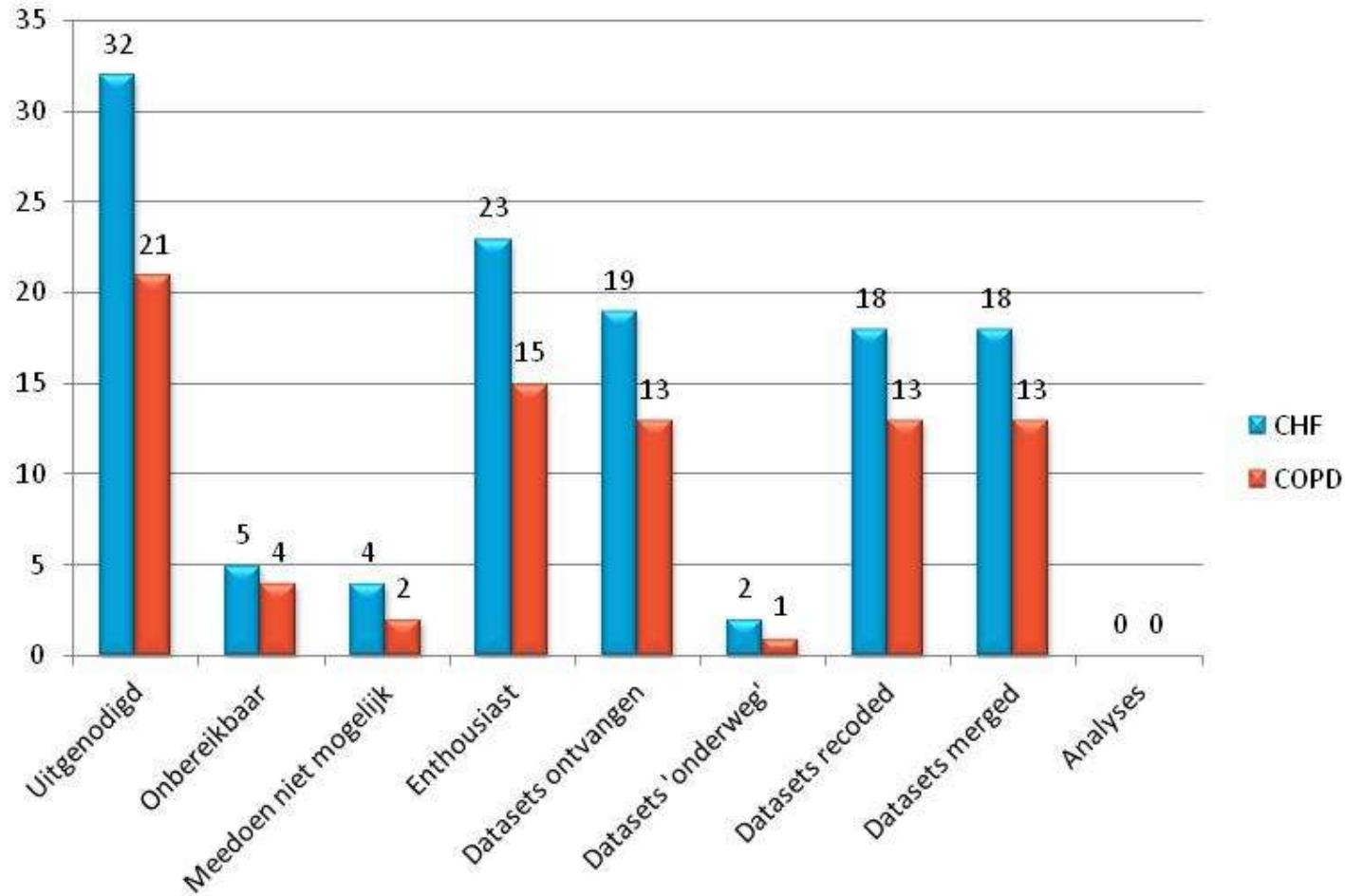
Succes =

$f(\text{interventie} \mid \text{patiëntkarakteristieken})$

→ Wat werkt bij wie?

Status TASTE-IPD

Resultaten begin 2015?

Conclusies

- Enorme variatie in zelfmanagement interventies, populaties en resultaten
- Te vroeg om grootschalig zelfmanagement programma's te implementeren
- Ontrafelen van effecten van interventies essentiële stap in ontwikkeling van zorg voor chronische patiënten
 - Wat werkt? → Interventiekarakteristieken
 - Bij wie? → Patiëntkarakteristieken
- Met deze kennis is het mogelijk om chronische zorg te 'tailoren'
 - Handvatten voor zorgverlener
 - Afstemming met voorkeuren patiënt

Bedankt!

University Medical Center
Utrecht

